

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
англійської філології
№ 1 від 28 серпня 2020 року
Завідувач кафедри

 В. А. Ущина

ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад
Форма навчання	Денна, заочна
Курс	IV (денна), IV (заочна)
Семестр	VIII (денна), VIII (заочна)

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 годин / 3 кредити		Рік навчання <u> 4 </u>
		Семестр 8
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 12 год.
		Практичні (семінарські) 18 год.
		Самостійна робота 54 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 годин / 3 кредити		Рік навчання <u> 4 </u>
		Семестр 8
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Самостійна робота 62 год.
		Консультації 12 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Галапчук-Тарнавська Олена Михайлівна
Науковий ступінь	кандидатка філологічних наук
Вчене звання	доцентка
Посада	доцентка кафедри англійської філології
Контактна інформація	otarnavska@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю).

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс основної іноземної мови. Лінгвістика тексту» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки студентів і викладається у контексті підготовки фахівців спеціальності «Мова і література (англійська).Переклад».

Лінгвістика тексту є галуззю мовознавства, яка вивчає семіотичну, структурно-граматичну, семантико-змістову, комунікативно-прагматичну організацію текстів, їхню категорійну систему і мовні засоби її репрезентації, а також процеси продукування, розуміння й інтерпретації текстів у семіотичному універсумі культури (за О.Селівановою, 2008).

2. **Пререквізити** – дисципліна базується на нормативних курсах «Вступ до мовознавства», «Вступ до літературознавства», «Сучасна література країн основної мови», «Теоретичний курс англійської мови. Стилїстика», «Теоретичний курс англійської мови. Лексикологія», «Дискурсознавство».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни “Лінгвістика тексту” є формування у майбутніх спеціалістів аналітичних навичок, поєднання основних питань теорії лінгвістики і практики лінгвістичного аналізу тексту.

Завдання:

- ознайомлення студентів з базовими теоріями у галузі лінгвістики тексту;
- формування у студентів уявлення про текст як об’єкт лінгвістичного аналізу;
- усвідомлення студентами онтологічних характеристик тексту, його понять і категорій;
- автоматизація навичок студентів теоретично-обґрунтованого аналізу текстів публіцистичного, наукового та художнього характеру;
- розвиток вмінь самостійного лінгвістичного аналізу тексту з використанням сучасного концептуального апарату.

4. Результати навчання (компетентності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти України необхідно сформувати у студентів наступні загальні (ЗК) та фахові компетентності (ФК):

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Студенти повинні вміти (програмні результати навчання):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Лінгвістика тексту та її місце в системі наук про текст.						
Тема 1. Лінгвістика тексту як наука про текст. Визначення «лінгвістики тексту». Предмет, об'єкт, етапи становлення лінгвістики тексту. Напрямки лінгвістики тексту (структурно-граматичний, семантичний, комунікативно-прагматичний, лінгвокультурологічний, когнітивний, прикладний). Теорія тексту.	14	2	3	8	1	ДС, Р
Тема 2. Текст як об'єкт лінгвістичної теорії. Множинність ракурсів розгляду тексту. Причини відсутності єдиного тлумачення феномену тексту. Визначення «тексту», «дискурсу». Текст і дискурс, їх основні риси. Текст і текстома: проблеми дефініції. Синтагматичні та парадигматичні відношення між текстами.	16	2	3	10	1	ДС, Р
Тема 3. Проблема контексту. Три основних визначення «контексту». Лінгвістичний і нелінгвістичний контекст. Контекст і ко-текст: проблеми дефініції.	13	2	2	8	1	ДС, Р
Разом за модулем 1	43	6	8	26	3	20
Змістовий модуль 2. Проблема виокремлення і упорядкування основних ознак тексту.						
Тема 4. Проблема категорійної ієрархії тексту. Типологія текстових категорій. Основні текстово-дискурсивні категорії, їх маркери (Цілісність і зв'язність. Інформативність. Дискретність. Континуум. Інтертекстуальність. Антропоцентричність.)	16	2	3	10	1	ДС, РЗ,Р
Тема 5. Імпліцитний план тексту.	14	2	3	8	1	ДС, Р,

Визначення «імплікація». Основні типи імплікації (Імплікатури, підтекст, пресупозиція, фонові знання).						
Тема 6. Методи дослідження тексту. Контекстуально-інтерпретаційний метод. Методика діалогічної інтерпретації тексту. Наративний аналіз. Метод когнітивного картування.	17	2	4	10	1	ІРС, Р,РМГ
Разом за модулем 2	47	6	10	28	3	20
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота КР						30
Інше (вказати) ІРС						30
Всього годин / Балів	90	12	18	54	6	100

Таблиця 2а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Лінгвістика тексту та її місце в системі наук про текст.						
Тема 1. Лінгвістика тексту як наука про текст. Визначення «лінгвістики тексту». Предмет, об'єкт, етапи становлення лінгвістики тексту. Напрямки лінгвістики тексту (структурно-граматичний, семантичний, комунікативно-прагматичний, лінгвокультурологічний, когнітивний, прикладний). Теорія тексту.	14	1	1	10	2	ДС, Р
Тема 2. Текст як об'єкт лінгвістичної теорії. Множинність ракурсів розгляду тексту. Причини відсутності єдиного тлумачення феномену тексту.Визначення «тексту», «дискурсу». Текст і дискурс, їх основні риси. Текст і текстома: проблеми дефініції. Синтагматичні та парадигматичні відношення між текстами.	14	1	1	10	2	ДС, Р
Тема 3. Проблема контексту. Три основних визначення «контексту». Лінгвістичний і	15	2	1	10	2	ДС, Р

нелінгвістичний контекст. Контекст і ко-текст: проблеми дефініції.						
Разом за модулем 1	43	4	3	30	6	20
Змістовий модуль 2.						
Проблема виокремлення і упорядкування основних ознак тексту.						
Тема 4. Проблема категорійної ієрархії тексту. Типологія текстових категорій. Основні текстово-дискурсивні категорії., їх маркери (Цілісність і зв'язність. Інформативність. Дискретність. Континуум. Інтертекстуальність. Антропоцентричність.)	17	2	1	12	2	ДС, РЗ,Р
Тема 5. Імпліцитний план тексту. Визначення «імплікація». Основні типи імплікації (Імплікатури, підтекст, пресупозиція, фонові знання).	15	2	1	10	2	ДС, Р,
Тема 6. Методи дослідження тексту. Контекстуально-інтерпретаційний метод. Методика діалогічної інтерпретації тексту. Наративний аналіз. Метод когнітивного картування.	15	2	1	10	2	ІРС, Р,РМГ
Разом за модулем 2	47	6	3	32	6	20
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота КР						30
Інше (вказати) ІРС						30
Всього годин / Балів	90	10	6	62	12	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота має питому частку в підсумковій оцінці із залікового кредиту й відображає індивідуальну роботу студента. Завдання для самостійної роботи виконуються студентом на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час прослуховування навчального курсу.

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів критично користуватися науковою літературою, виокремлювати головні аспекти, глибоко осмислювати певні питання, мотивувати правильність або помилковість окремих теоретичних положень, робити теоретичні узагальнення, чітко, логічно, послідовно викладати весь матеріал.

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	Structural-grammatical trend of text linguistics. Semantic trend of text linguistics. Communicative - pragmatic trend of text linguistics.	6
2	Defining texteme: texteme vs textual prototype, texteme vs topic.	4
3	Textuality as basic textual category (de Beaugrande, Dressler).	4
4	Integration and connectivity as basic textual category (Halperin).	6
5	L.Turaeva's classification of the textual categories.	6
6	O.Selivanova's classification of the textual-discursive categories.	6
7	Context as communicative situation.	4
8	Basics of contextological analysis.	6
9	Horisontal and vertical construction of the text (Kuharenko).	6
10	Main methods of text analysis.	6
	Разом	54

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента (щодо відвідування занять, наприклад). Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими

виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи. Роботи (реферати, тези), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів).

Академічна доброчесність. Базовий документ - Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується оригінальність відповідей студентів, їх активність на практичних заняттях та під час наукових дискусій, неприпустимість списування, плагіату та користування техпристроями при написанні КР.

Неформальна освіта. Під час проходження курсу визнаються результати навчання студентів отримані у неформальній освіті, з можливим перерахуванням тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів.

V. Підсумковий контроль

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання модульних практичних завдань (40 балів), підсумкове тестування (КР 30 балів) та бали, отримані за самостійну роботу, яка є опційною (30 балів). У разі невиконання самостійної роботи студентом, питання виносяться на усний залік.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Арутюнова Н.Д. Язык и мир человека. / Н.Д. Арутюнова – 2-е изд., испр. – М.: Школа “Языки русской культуры”, 1999. – I-XV, 896 с.
2. Булыгина Т.В., Шмелев А.Д. Языковая концептуализация мира (на материале русской грамматики) / Т.В. Булыгина, А.Д. Шмелев. – М.: Школа “Языки русской культуры”, 1997. – 576 с.
3. Валгина Н.С. Теория текста: Учебное пособие. / Н.С. Валгина – М.: Логос, 2003. – 280 с.
4. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. / И.Р. Гальперин – М.: Наука, 1981. – 139 с.
5. Іноземномовний текст за фахом: лінгводидактичні аспекти: Колективна монографія. / За ред. К.Я.Кусько. – Львів: Світ, 1998. – 294 с.
6. Каменская О.Л. Текст и коммуникация. / О.Л. Каменская – М.: Высшая школа, 1990. – 152с.
7. Колегаева И.М. Текст в системе научной и художественной коммуникации (на материале англоязычной прозы) / И.М. Колегаева: Автореф. дис. ... докт. филол. наук: 10.02.04 / КГУ. – К., 1992. – 26 с.
8. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. / В.А. Кухаренко – М.: Просвещение, 1988. –192 с.
9. Николаева Т.М. Лингвистика текста // Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н.Ярцева. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – С. 267-268.
10. Николаева Т.М. От звука к тексту. / Т.М. Николаева – М.: Языки русской культуры, 2000. – 680 с.
11. Тураева З.Я. Лингвистика текста: (Текст: структура и семантика). / З.Я. Тураева. – М.: Просвещение, 1986. – 127 с.
12. Филиппов К.А. Лингвистика текста: курс лекций. / К.А. Филиппов – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2003. – 336 с.

Додаткова література:

1. Воробьева О.П. Текстовые категории и фактор адресата. / О.П. Воробьева. – К.: Вища школа, 1993. – 200 с.
2. Гак В.Г. Языковые преобразования. / В.Г. Гак – М.: Школа “Языки русской культуры”, 1998. – 768 с.
3. Гюббенет И.В. Основы филологической интерпретации литературно-художественного текста. / И.В. Гюббенет – М.: Изд-во МГУ, 1991. – 205 с.
4. Дейк ван Т.А., Кинч В. Стратегии понимания связного текста // Новое в зарубежной лингвистике. Когнитивные аспекты языка. / Т.А. ван Дейк, В. Кинч – М.: Наука, 1988. – Вып. 23. – С. 153-211.
5. Дейк ван Т.А. Язык. Познание. Коммуникация. / Т.А. ван Дейк / Сост. В.В. Петров, ред. В.И. Герасимов. – М.: Прогресс, 1989. – 312 с.

6. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: Підручник для студентів філол. спеціальностей вищих закладів освіти. / М.П. Кочерган – К.: Видавничий центр “Академія”, 1999. – 288 с.
7. Курьянова И.С. Категория когезии в сопряженности с категорией информативности в художественном тексте / И.С. Курьянова: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Моск. гос. лингв. ун-т. – М., 1991. – 24 с.
8. Мурзин Л.Н., Штерн А.С. Текст и его восприятие. / Л.Н. Мурзин, А.С. Штерн – Свердловск: Изд-во Уральск. ун-та, 1991. – 172 с.

Інтернет-ресурси:

1. Beaugrande R.-A. de, Dressler W.U. Introduction to Text Linguistics. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.academia.edu/31596533/Introduction_to_Text_Linguistics
2. Cohesion in English. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eps.mu.edu.iq/wp-content/uploads/2017/03/Cohesion.pdf>
3. Text. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://en.wikipedia.org/wiki/Text>
4. Text Linguistics. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Text_linguistics